

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermo de Penitentia P. Martini Luther Augustiniani Vuittenberge[n]sis

Luther, Martin

Lipsiæ, 1519

VD16 L 6014

Haec de secunda parte.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33389

potēs uerbū Ch̄i. Damnabunt̄ itaq; qui nolūt cōfidere sese abso-
lutos/ donec certi sint/ se satis cōtritos. Et super harenā/nō super
petrā uolunt domū cōscientiæ suæ ædificare. sic legi⁹ in ecclesiasti-
ca historia. q̄ B, Athanas⁹ ludens cū pueris baptizauit eos, sicut
uiderat fieri a sacerdotibus, & baptizatos iudicauit B, Alexander
episcop⁹. Itē quidā Mim⁹ illudēs/baptizari uoluit ad placendum
imperatorī, & inter ludendū uiso angelo cū libro, credidit, & eo
ipso ludicro baptismo uere est baptizat⁹. Quare plus est a cōfite-
re requirendū: an credat sese absolui, q̄ an sit uere contritus, sicut
Ch̄us a cæcis quæsiuit. Creditis me posse uobis hoc facerē? Et me-
rito, q̄ cōtritio nunq̄ est uera satis, q̄ si esset uera/nō est tū certa,
& si esset certa, nō tamē esset satis. Fides autē & uerbū Ch̄i, sunt ue-
rissima/certissima/sufficiētissima. ¶ Ruit ergo hic error illoꝝ qui
dicūt, q̄ sacramenta nouæ legis sic sunt efficacia gratiæ signa, q̄ si
quis etiā nō sit cōtritus, sed attritus, mō non ponat obicē actualis
peccati uel ppositi mali, gr̄am cōsequatur. Ego autem dico tibi,
q̄ si etiā cōtritus accesseris, & non credideris in absolutionē, sunt
tibi sacramēta in mortem & damnationē. Fides em̄ necessaria est,
quāto minus attritio, uel non positio obicis sufficit. Deniq; talis
nullus est in mundo, q̄ nō ponat obicē, nisi solus is/q̄ credit. Cum
sola fides iustificet, & accedentē ad deū oporteat credere. Verissi-
mū est em̄ dictū illud cōe, nō sacramētū, sed fides sacramēti iustifi-
cat. Et B, August. Abluit sacramētū/ nō q̄a fit/ sed q̄a credi⁹. Qd̄
si sacramētū nō iustificat/ sed fides sacramēti, quāto minus cōtri-
tio/ aut nō positio obicis iustificat, sed fides &c. At hic tū quæstio
resurget. Quomodo ergo differunt sacramenta ue. & no. legis,
si hæc æque non dant gratiam sicut illa? Hæc ad aliud pertinent
temp⁹. Satis sit, q̄ sacramenta nouæ legis sunt efficacia signa gr̄æ,
si credis, & non amplius.

¶ Hæc de secunda parte.

TERTIA, est Satisfactio, de qua quidē nihil legitur in scripturis.
Dicunt tū eam duobus modis fieri. Vno mō per impletionem
operū/ quæ sunt elemosinæ/ieiunia/oratiōes. Alio mō per indul-
gentias. Sed de his habetis uulgare sermonem nuper impressum,
ideo ad præsens omitto, legite ibidem.

¶ Lipsiæ, ex officina Melchioris Lottheri,
Anno domini Millefimo quingen-
tesimo decimonono.